

תב"כ 171/26
בפני יו"ר ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-26, כב'
המשנה לנשיא נ' סולברג

בעניין :

התנועה לחופש המידע (ע"ר) 580425700

ע"י ב"כ יערה וינקלר שביט ואח' מרח' סעדיה גאון
26, תל-אביב-יפו
טלפון : 052-8279555 ; פקס : 03-9560359

העותרת

-נגד-

1. מפלגת הליכוד

באמצעות עוה"ד אילן בומבך ואח' **ממשרד עו"ד אילן בומבך ושות'** רח' ויצמן 2 (מגדל אמות השקעות, קומה 14) תל אביב יפו
טל': 03-6932090 ; פקס : 03-6932091
ilan@bombachlaw.co.il

וכן ע"י ב"כ עוה"ד אופק ברוק (מ.ר. 86020) ואח' **ממשרד א.ש. שמרון, י. מלכו, פרסקי ושות'** הגן הטכנולוגי 1, מנחת, ירושלים 9695801 ; טלפון : 02-6490649 ; פקס : 02-6490659
obruck@smplaw.co.il

2. חברת NVP, ניו ויז'ן פרוזקשן, ח.פ. 51719665

באמצעות עוה"ד נדב העצני (מ.ר. 17494) ו/או אורית יפת ואח' מרח' הרטום 19 ירושלים 9777518
טלפון : 02-6240999 ; פקס : 02-6235888
misrad@legis.co.il

3. מר ישי גריבצקי

4. מר נתן פולופ

5. מר אפי מרדכי

המשיבים

תשובה מטעם מפלגת הליכוד

בהתאם להחלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26 הנכבד ("יו"ר הוועדה") מיום 22.9.2026, מתכבדת המשיבה 1, מפלגת הליכוד – תנועה לאומית ליברלית ("הליכוד"), להגיש בזה את תשובתה לעתירה שבכותרת, לפיה דין העתירה כנגד הליכוד להידחות מכל וכל בהיעדר עילה ובהיעדרו של כל בסיס עובדתי לנטען בעתירה.

א. תמצית התשובה והרקע הנדרש

1. העתירה שבפנינו מכוונת בעיקרה למתן צווים והסרתם של מספר פרסומים שפורסמו על ידי שלושה יוצרי תוכן או משפיעני רשת המנויים בנספח 7 לעתירה ("הפרסומים"), וצורפו בהחלטת יו"ר הוועדה כמשיבים לעתירה זו ("המשיבים 3 – 5").
2. **כבר בפתח הדברים יודגש: מפלגת הליכוד לא הזמינה את הפרסומים מהמשיבים 3 – 5, לא שילמה עבור התכנים או מימנה אותם, לא שילמה למי מהמשיבים 3 – 5 עבור הפרסומים, לא הורתה להם לפרסם את הפרסומים והסרטונים, ולא אישרה את דבר פרסומם.**
3. המשיבה 2, ניו ויז'ן פרודקשן בע"מ (NVP) ("NVP" או "המשיבה 2") היא חברת הפקת תוכן המפעילה אולפנים להפקת פודקאסטים ותכנים מצולמים. למיטב הידיעה, באולפני המשיבה 2 עושים שימוש גורמים שונים, במסגרת התקשרויות נפרדות ועצמאיות ובמגוון דעות ועמדות.
4. כחלק מקמפיין הבחירות של הליכוד לכנסת ה-26, מפלגת הליכוד התקשרה עם המשיבה 2 בהסכם לקבלת שירותי קמפיין דיגיטלי, קריאטיב והפקה, ובכלל זה בימוי, צילום, עריכת וידאו, עיצוב וסאונד.
5. **המשיבה 2 אינה מספקת שירותי הפצה ואינה משמשת כערוץ הפצה של הליכוד; המשיבה 2 אף לא מעמידה לטובת הליכוד או עבורה את המשיבים 3 – 5 כמשפיעי רשת שיעבדו עמה או עבורה או יהוו גורמי הפצה באמצעות חשבונותיהם הפרטיים של אותם משפיעני רשת או יוצרי תוכן.**
6. מבירור שערכה הליכוד עם המשיבה 2 ולמיטב הידיעה, המשיבים 3 – 5 ככל הנראה מועסקים או נותנים שירותים בהסדר כזה או אחר מול חברת NVP בתפקידי הפקה מקצועיים, ובהם צילום, כתיבה ובימוי, שכרם משולם עבור עבודתם בתפקידים אלה, ולא עבור פרסום בחשבונותיהם האישיים; הפרסומים האישיים, ובכלל אלה המפורטים בנספח 7, מועלים על דעת היוצרים, באופן עצמאי לחלוטין, ללא התערבות גורם כלשהו מטעם המשיבה 2 וממילא לא מטעם הליכוד, ללא תגמול בגינם. המשיבה 2 אינה מנהלת את חשבונותיהם ואינה מפיצה עבורם את הפרסומים. למיטב הידיעה, המשיבים 3 – 5 פרסמו תכנים דומים בחשבונותיהם עוד קודם להיכרותם עם המשיבה 2 וטרם העסקתם בה.
7. ההתקשרות בין הליכוד למשיבה 2 עוסקת בשירותים לקמפיין הליכוד, ובהם שירותי קריאטיב והפקה. התוצרים המופקים עבור הליכוד נתונים לשליטת הליכוד ולאחריותו בכל הנוגע לשימוש בהם. ההחלטה אם, היכן ומתי לפרסם תוצר של הליכוד מתקבלת בידי הגורמים המוסמכים בליכוד בלבד.
8. מנגד, המשיבה 2, מקיימת פעילות הפקה גם עבור גורמים אחרים ובאולפניה מצולמים פודקאסטים ותכנים שונים במסגרת התקשרויות נפרדות, והפקותיה מציגות מגוון רחב של תכנים ועמדות. עצם השימוש באותו בית הפקה אינו מאחד את כלל התוצרים תחת לקוח אחד.
9. המשיבה 2 אינה מפיצה את תוצרי הליכוד ופרסומים מטעמה, אינה מפעילה את ערוצי הפרסום של הליכוד, ואינה מעמידה לטובתה או עבורה את חשבונותיהם הפרטיים של המשיבים 3 – 5.

10. העתירה מערבת בין שלושה מישורים נפרדים: מקום ההפקה, יחסי העבודה של היוצר עם חברת ההפקה, והגורם שמטעמו פורסם הפרסום. העובדה שיוצר עובד בחברת המשיבה 2 או מצטלם באולפניה עשויה להסביר את זיקתו לבית ההפקה; היא אינה מוכיחה כי חשבונו האישי הוא ערוץ הפצה של המשיבה 2, ובוודאי אינה מוכיחה כי פרסום מסוים בחשבון זה נעשה מטעם הליכוד וכתעמולת בחירות או מודעת בחירות עברה או מטעמה של הליכוד.

11. מן העובדה שמפלגת הליכוד היא לקוחה של NVP, ומן העובדה שהמשיבים 3 – 5 קשורים לNVP, מבקשת העותרת להסיק כי גם הפרסומים האישיים שלהם הם פרסומים מטעם הליכוד, במימונה ובהנחייתה. **אלה אינם פני הדברים**. כאשר מבוקש סעד בהתבסס על טענה שהפרסום נעשה מטעם מפלגה מסוימת, לא די להראות כי התוכן תואם את עמדותיה או כי המפרסם קשור בדרך כזו או אחרת לספק שאגב עבודתו נותן שירותים גם לאותה מפלגה. העותרת נדרשת להציג בסיס שמאפשר לייחס את פעולת הפרסום עצמה לאותה מפלגה. בסיס כאמור לא קיים בענייננו.

12. ייתכן שחלק מהסרטונים צולמו במתחם NVP ואין לליכוד כל ידיעה לגבי נסיבות צילומם של הסרטונים, ואף ייתכן שחלק מן התוכן עשוי לכאורה לקדם עמדות דומות לעמדות בהן דוגלת מפלגת הליכוד או גוש הימין. **דא עקא, שהפרסומים הקונקרטיים נשוא העתירה לא הוזמנו על ידי הליכוד, שלא התבקשו על ידי הליכוד ולא אושרו על ידי הליכוד**.

13. האמת צריכה להיאמר, לאחר שלא עלה בידי העותרת לקבל הכרעה בדבר מתן הוראות אסדרתיות באופיין, כלליות וצופות פני עתיד, ביחס לפעילות יוצרי תוכן ומשפיענים ככלל, כפי שניסתה לקבל הכרעה עקרונית וכללית בה"ש 22/26; מנסה העותרת עתה (ללא הצלחה) לקשור את הליכוד לפרסומים סמויים לכאורה – שאינם קיימים, על מנת לעמוד בהחלטת כב' יו"ר הוועדה באותו עניין ה"ש 22/26, תוך ניסיון ליצור הלכות חדשות יש מאין, ולפגוע בחופש הביטוי של משפיעני רשת. עתירה זו, חושפת היטב את מטרותיה של העותרת. קבלת העתירה עלולה להוביל למדרון חלקלק, שסופו פגיעה קשה יותר בחופש הביטוי. שהרי, אם ייקבע כי פעילותם של משפיעני רשת עשויה להיחשב, כחלק מתעמולת בחירות של מפלגה, מתעוררת השאלה היכן עובר הגבול. מדוע להחיל אמת מידה זו דווקא על משפיעני רשת, ולא לטעון באותה מידה כי גם ערוצי חדשות המשדרים באופן שיטתי תכנים בעלי זיקה פוליטית מובהקת, התומכים בגוש השמאל, כמו ערוצים 11, 12 ו-13 הם למעשה חלק מתעמולת הבחירות של מפלגת ישראל?

אין מקום להסיק מתמיכה אידיאולוגית, או מהשתייכות למחנה פוליטי, כי פרסום אישי נעשה מטעם מפלגה מסוימת. מסקנה כזו מחייבת תשתית ראייתית הנוגעת לפרסום עצמו ולזיקתו למפלגה, ולא די בהשערה הנשענת על תוכנו או על זהות בית ההפקה.

14. **דין ניסיונה זה של העותרת – להידחות**, בפרט בנסיבות העניין דנן כאשר אין כל בסיס לטיעון שמדובר בביכול בפרסומים סמויים מטעם הליכוד.

ב. חובת הזיהוי שבסעיף 1א2 לחוק דרכי תעמולה – מפלגת הליכוד איננה המזמין

15. חובת הזיהוי הקבועה בסעיף 1א2 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: "**חוק דרכי תעמולה**"), מחייבת ברור של הזיקה שבין מזמין ובין פרסום קונקרטי שיש בו תעמולת בחירות.

16. הסעיף קובע את חובת הזיהוי של "מודעת בחירות". לפי סעיף 1א2(ב), המונח כולל, בין היתר, תעמולת בחירות שנעשית על-ידי מתמודד בבחירות, גוף הקשור לסיעה, גוף פעיל בבחירות או מי מטעם, וכן תוכן של תעמולת בחירות שפורסם בעבור תשלום.

17. חובת הזיהוי חלה אפוא, כאשר מדובר במודעת בחירות או בתעמולת בחירות שפורסמו בעבור תשלום על ידי גורם הקשור בבחירות. קביעת חובת הזיהוי אינה נקבעת מעצם הכרזה על תוכן מסוים ככזה הקשור לבחירות. אי די בכך שהעותרת מצביעה על כך שהתוכן עשוי לכלול היבטי בחירות.

18. יש לתור אחר השאלה שמא התוכן מהווה "מודעת בחירות", בין ששולם עבורו או שפורסם על ידי מתמודד בבחירות, גוף הקשור לסיעה או גוף פעיל בבחירות או מי מטעם. העותרת כשלה להניח יסודות להתקיימותן של אחת החלופות שבהגדרת "מודעת בחירות", ומי הוא האדם האחראי להזמנתה והגורם שמטעמו פעל.

19. על מנת לייחס "מודעת בחירות" למפלגה מסוימת, יש לברר עבור מי נעשתה העבודה, מי הזמין את העבודה, מה הייתה מטרת התמורה והאם ניתנה, מי נתן הנחיות ביחס לתוכן ולפרסום, ומי היה מעורב בהפצתו.

20. קביעה לפיה יש לתור אחר הגורם המזמין עלתה בהחלטת יו"ר ועדת הבחירות דאז, כב' השופט ח' מלצר בתב"כ 27/21 **סיעת ישראל ביתנו נ' שמיר מערכות ומפעלים בע"מ ואח'** (26.3.2019) ("עניין **שמיר**"). בעניין שמיר, שעסק בהפצת מסרונים באמצעות חברות תקשורת וחברות מתווכות, נקבע כי על כל חוליה בשרשרת ההפצה לאפשר את זיהוי החוליה הבאה, עד לאיתור הלקוח שביקש להפיץ את המסרונים. יש לזהות את ה**לקוח**, את ה**מזמין**. בעקבות בירור זה, זוהתה המפלגה שהזמינה את הפצת המסרונים באמצעות אחת החברות, וניתן כלפיה צו. ההחלטה מדגישה אפוא את חשיבות בירור הזיקה בין הגורם הפוליטי לבין הפרסום המסוים. בענייננו, עצם העובדה שהליכוד התקשרה עם NVP לשירותי הפקה אינה מוכיחה כי הליכוד הזמינה, מימנה או הורתה לפרסם את הפרסומים האישיים נושא העתירה. לא קיימת חזקה, כפי שהעותרת מנסה ליצור בענייננו, שלפיה כל לקוח של ספק פלוני הופך למזמין של כל פרסום שעובר תחת אותו ספק.

21. בין היתר, העותרת מנסה לבסס את עתירתה ועקרונות השקיפות על ההסדר החוקי בדבר "נחזות עמוקה" שבסעיף 2א2 לחוק דרכי תעמולה. אלא, שלסעיף זה אין כל תחולה בענייננו, היות שאין מדובר בסרטונים העושים שימוש בנחזות עמוקה. וממילא, אין לו תחולה ביחס למפלגת הליכוד, שכן כמו דיני תעמולת הבחירות הכלליים, גם סעיף 2א2 לחוק דרכי תעמולה, אשר מטיל חובת גילוי ושקיפות ביחס לנחזות עמוקה, מחיל חובות אלה על אדם המפרסם תעמולת בחירות. הליכוד כאמור איננה המפרסמת או מזמינת הפרסום גם לפי סעיף זה.

22. טענות העותרת מבקשות לייחס לליכוד פרסומים שבוצעו בידי צדדים שלישיים, בחשבוניותיהם האישיים, על יסוד זיקה נטענת בינם לבין המשיבה 2 - NVP ועל יסוד שרשור הזיקה מכוח ההתקשרות הקיימת בין NVP לבין הליכוד. אלא שהחלטות קודמות של יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית מלמדות כי ייחוס מעין זה אינו יכול להיעשות על דרך ההשערה או מכוח זיקה כללית בלבד.

23. עתירות דומות לזו שבפנינו, המניחות זיקה על בסיס אינדיקציות מסוימות, מבלי הוכחת הזיקה שבין הגורם הפוליטי והפרסום הנטען, נדחו על ידי יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לדורותיהם. מקום שבו הפרסום נעשה בידי גורם חיצוני, נדרשת תשתית עובדתית הקושרת את המפלגה אל הפרסום הקונקרטי. **כזו לא הונחה בעתירה ולא בכדי – מפלגת הליכוד איננה עומדת מאחורי הפרסומים.**

24. כך למשל, בתב"כ 8/20 תנועת הליכוד נ' מפלגת העבודה הישראלית (נבו 22.2.2015) שעסק בקמפיין V15 (להלן: "עניין מפלגת העבודה (V15)"), יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20 כב' השופט ס' גיוראן דחה עתירה שבה לא הוכחה הזיקה בראיות ברורות. באותה החלטה נסקרה "חובת הזיהוי ו-"מטעם מפלגה" והזיקה הנדרשת", יו"ר ועדת הבחירות דן בשאלה "מה דין מודעות בחירות (גם באינטרנט) אשר מזוהות ביחס לגוף שפרסם אותם, במידה ואותו גוף מקיים זיקה למפלגה כזו או אחרת" וקבע, כי כאשר הזיקה אינה ברורה מאליה, הנטל להוכחתה רובץ על כתפי העותר ועליו להראות ראיות ברורות לזיקה:

"מקרים מעין אלה בהם הזיקה מוכחשת ואינה ברורה על פניה על מנת שיושב ראש הוועדה יקבע שקיימת זיקה כאמור, הנטל מוטל על העותר לצרף ראיות ברורות לזיקה האמורה; ויו"ר ועדת הבחירות המרכזית יכריע בשאלה בהתאם למאזן ההסתברויות. למותר לציין, כי חובת ההוכחה במקרים אלה רובצת לפתחו של העותר, - בבחינת "המוציא מחברו עליו הראיה". בהקשר זה, יש ליתן משקל לכך כי ההליך בפני יו"ר ועדת הבחירות הוא הליך שיפוטי מנהלי, מעין בג"ץ בעניין דרכי תעמולה, המתנהל - לרוב על בסיס תצהירים."

באותו עניין, יו"ר ועדת הבחירות דאז, אף קבע כי אין די בשיוך המפרסם לצבר מפלגות או גוש כלשהו וכי נדרש שיוכו הממשי וזיקתו לרשימה ספציפית:

"שהזיקה הנדרשת בהתאם לחובת הזיהוי בסעיף 10 היא לרשימת מועמדים ספציפית, ולא כנגד השלטון הנוכחי, או למצער - בעד גוש "השמאל מרכז". ברי, כי קביעה שחובת הזיהוי חלה על צבר מפלגות מעלה מספר תהיות בנוגע לאפקטיביות הסעד (שהמפלגות העלו בפניי במהלך הדיון שקיימתי במעמד הצדדים): למשל, מדוע העתירה לא הוגשה נגד מפלגות אחרות מגוש "השמאל מרכז" לכאורה, כדוגמת מפלגת יש עתיד או הרשימה המשותפת? והרי, גם מפלגות אלה יכולות להרוויח ממצביע שמודעות הבחירות של V15 שכנעו אותו, ומחפש רשימת מועמדים מגוש "השמאל מרכז" להצביע לה."

25. גישה דומה הובעה גם על ידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19 כב' השופט (כתוארו דאז) א' רובינשטיין בתב"כ 43/19 **רשימת הליכוד ישראל ביתנו נ' רשימת הבית היהודי ותנועת קוממיות** (18.1.2013) (להלן: "**עניין קוממיות**"). באותו עניין פורסם באינטרנט סרטון שהוצג במפורש כפרסום של תנועת קוממיות אך נטען כי לנוכח תוכנו של הסרטון ולנוכח "זיקה מהותית" בין הגוף שפרסם אותו לבין רשימת הבית היהודי, יש לראות בו למעשה תעמולה מטעם הבית היהודי. בתגובה לטענה הובהר כי לבית היהודי אין קשר לסרטון, כי הוא לא נערך על ידה, כי נעשה ללא ידיעתה וללא תיאום עמה. בנסיבות אלה נדחתה הבקשה ונקבע כי על אף הזיקות האפשריות לכאורה אין מדובר בפרסום המיוחס לרשימה.

26. כך נפסק גם בהחלטות עדכניות יותר, וראה למשל את החלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-25, כב' השופט י' עמית, בתב"כ 37/25 **חוקתי – חרדים למדינה ולשלטון הציבורי נ' ארגון קומי ישראל**, פס' 7–8 (23.10.2022) (להלן: "**עניין קומי ישראל**"). באותו עניין נטען כי פעילותו של גוף חיצוני קשורה לרשימת מועמדים ונעשית למענה, ועל כן פרסומיו הם למעשה תעמולת בחירות מטעמה, כאשר לתמיכה בטענה הוצגו, בין היתר, כרזה להזמנה להפגנה שפורסמה הן בידי הגוף החיצוני והן בידי הרשימה, וכן העובדה שנבחרת ציבור מטעם אותה רשימה השתתפה בהפגנה. יו"ר ועדת הבחירות דחה את טענת הייחוס ואת העתירה במלואה, אף מבלי שהתקבלה תשובה כלשהי מפי המשיבה, מן הנימוק שלא הוכח שמתקיימת אחת החלופות הקבועות בסעיף 1א2(ב) לחוק דרכי תעמולה וכי לא בוסס קשר בין המפרסם לבין המפלגה אף לא בראשית ראייה. כדבריו המלאים:

"... ברם, העותרת לא ביססה קשר זה אף לא בראשית ראייה. כרזת הזמנה להפגנה אחת, אשר פורסמה הן על ידי המשיבה והן על ידי רשימת העבודה, כמו גם העובדה ששרת התחבורה הגיעה לאותה הפגנה, אינן יכולות להוות בסיס לקביעה כי כלל הפרסומים שעליהם הלינה העותרת נעשו מטעמה של רשימת העבודה. ובקיצור, לא הונחה התשתית הראייתית הנדרשת להוכחת קשר ברור וישיר בין המשיבה לבין רשימת העבודה".

גישה זו באה לידי ביטוי גם בהחלטות נוספות של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-25 כב' השופט י' עמית, ראה למשל תב"כ 20/25 **הליכוד – תנועה לאומית ליברלית נ' גלאון** (6.9.2022).

27. העולה מן המקובץ, כי עצם קיומה של מערכת יחסים בין המפרסם לבין גורם פוליטי, חפיפה בפעילות, התאמה בין המסרים, השתתפות בפעילות משותפת או זהות אינטרסים אינם מוכיחים כשלעצמם כי הפרסום נעשה מטעם המפלגה. קיומן של אינדיקציות לקשר כללי כלשהו או לפעילות משיקה אינו תחליף אפוא להוכחת הקשר הנדרש ביחס לפרסום עצמו וייחוסו למפלגה כלשהי. גם כאשר הוצגו נקודות מגע ממשיות בין הגוף המפרסם לבין הרשימה, לא ראו בכך יושבי ראש ועדת הבחירות תחליף לתשתית ראייתית הנדרשת וההכרחית על מנת לקשור רשימה לפרסומים.

28. לצורך ייחוס כאמור נדרשת **תשתית ראייתית** לקיומה של **זיקה ברורה** הנוגעת למעשה הפרסום עצמו. בין היתר, עשויות להיות רלוונטיות ראיות בדבר הזמנת הפרסום, הנחיה לפרסמו, תיאום של תוכנו, אישור מוקדם של התוכן, תשלום או תמורה בגינו, התחייבות חוזית לפרסמו, שליטה באופן הפצתו או נסיבה אחרת המלמדת כי ביחס לפרסום הקונקרטי פעל המפרסם מטעם המפלגה.

29. בהיעדר ראיות מסוג זה, אין די בכך שהמפרסם קשור בדרך כלשהי לגורם שעובד עם המפלגה, ואף אין די בכך שהפרסום עצמו עשוי לשרת את האינטרס הפוליטי שלה. כפי שעולה מעניין גלאון, אפילו התאמה ישירה בין תוכן הפרסום לבין עמדה שהובעה בפומבי אינה מוכיחה מי הזמין את הפרסום; וכפי שעולה מעניין קומי ישראל, אף אינדיקציות קונקרטיות לפעילות משיקה בין הגוף המפרסם לבין הרשימה אינן מחליפות את הצורך להראות קשר לפרסום שעליו נסבה העתירה.

30. **מן הכלל אל הפרט. כפי שפורט ברישא לתשובה זו, הפרסומים לא הוזמנו על ידי הליכוד, לא מומנו על ידי הליכוד ולא התבקש פרסומם על ידי הליכוד.**

31. עצם קיומה של התקשרות מסחרית בין המשיבה לבין NVP אינו מאפשר לייחס למשיבה כל פרסום שמפרסמת NVP, או של כל אדם העובד ב-NVP או עמה, קשור אליה בצורה כלשהי או נותן לה שירותים. עצם העובדה ש-NVP מספקת לליכוד שירותי הפקה אינה מלמדת כי כל פעולה שלה או של מי מעובדיה מחוץ למסגרת השירות שהוזמן היא פעולה של המשיבה בהכרח. כדי להגיע למסקנה זו, נדרשת ראיה ברורה ביחס לפרסומים הספציפיים עצמם: הוראה, הזמנה, תיאום, מימון, אישור, שליטה או נסיבה עובדתית אחרת המלמדת כי הפרסום נעשה מטעם הליכוד.

32. אף אם 2 – 5 נותנים שירותים או מועסקים אצל המשיבה 2 בשכר או בעבור תמורה כלשהי, אותה תמורה עבור עבודתם או שירותיהם בתפקיד מסוים כלשהו, למשל לצלם, כותב או במאי עבור עבודת הפקה אינו מצביע על כך שפוסט אישי שפרסם אותו עובד בחשבון פרטי שלו פורסם "בעבור תשלום" וכי הוא מקבל או קיבל תשלום עבור אותו פרסום. לשון החלופה שבסעיף 1א2(ב)(2) לחוק דרכי תעמולה מחייבת להראות זיקה וקשר שקיימים **בין התמורה לבין פרסום התוכן הנדון**. כזה שלא מתקיים בענייננו בין הליכוד והפרסום או המפרסם.

33. גם אם יונח לצורך הדיון כי המשיבה 2 סיפקה ליצר מסוים מעטפת הפקה מלאה ביחס לתוכן שפרסם בחשבונו האישי, עדיין אין בכך כדי לייחס את הפרסום לליכוד (כפי שאין לייחס את אותו פרסום ללקוחותיה האחרים של המשיבה 2). יש להבחין בין שירות שהוזמן כחלק מעבודת המשיבה 2 עבור הליכוד, לבין פעילות שנעשתה במסגרת אחרת של המשיבה 2 עם לקוחותיה השונים והמגוונים או עבור היוצר עצמו.

34. גם תוכן הפרסום אינו יכול להשלים את החסר הראייתי. כפי שעולה מהחלטות יושבי ראש הוועדה הנכבדים שנסקרו לעיל, אין להסיק מזהות בין המסר שמקדם צד שלישי לבין עמדה פוליטית של גורם מסוים כי אותו גורם הוא שיזם או הזמין את הפרסום. מכאן שגם אם מי מיוצרי התוכן הביע בחשבונו האישי עמדה התואמת את עמדת הליכוד, או שעשויה מבחינה פוליטית לשרת אותה או את הגוש עמו היא מזוהה, אין בכך כדי להפוך את הפרסום לפרסום מטעמה.

35. קיומו של תוכן העשוי לתמוך במסריו בעמדה פוליטית שיכולה להיות מזוהה עם מפלגה כלשהי, אינו זהה כשלעצמו, לתוכן שפורסם מטעמה או עבורה, ואינו הופך פרסום כזה באופן אוטומטי לתעמולת בחירות או "מודעת בחירות" מטעם אותה מפלגה. אופיו של המסר אינו מחליף ראיה בדבר זהות המזמין, מקור התמורה, ההנחיות או השליטה בפרסום ובהפצה. קרבה בין מסרים, הופעת דמויות פוליטיות ותכנים העוסקים במערכת הבחירות אין בהם להראות שהפרסום נעשה מטעם הליכוד.

36. התוכן המופיע בנספח 7 לעתירה או לכל הפחות חלק גדול ממנו, כלל אינו מזוהה במישרין דווקא עם מפלגת הליכוד או עם מתמודד מסוים מטעם המפלגה. התמונה העולה מן הפרסומים היא, לכל היותר, של חשבונות פרטיים של "משפיעני רשת" המביעים עמדות פוליטיות המזוהות עם הימין, מבקרים את השמאל, ועוסקים בסוגיות המצויות במחלוקת הציבורית והפוליטית.

37. חשוב להבחין בהקשר זה בין השאלה אם תוכן מסוים הוא תעמולת בחירות לבין השאלה אם פורסם מטעם הליכוד. גם מקום שבו ביטוי אישי נושא מסר פוליטי מובהק, הזדהות אידיאולוגית, תמיכה במחנה הימין או ביקורת על מחנה השמאל אינן מוכיחות, כשלעצמן, כי המפרסם פעל מטעם הליכוד בפרסום הקונקרטי.

38. מסרים מסוג זה עשויים לשרת, במישרין או בעקיפין, שורה של מפלגות, מועמדים וגורמים המשתייכים למחנה הימין ומתחרות אף בינו לבין עצמן על קולות הבוחרים, ולעתים הם אינם אלא ביטוי להשקפת עולמו ועמדתו הפוליטית הפרטית של המפרסם עצמו – שהינו אדם פרטי.

39. אילו די היה בכך שמסר עשוי להועיל מבחינה פוליטית למפלגה מסוימת כדי לייחס לה את הפרסום, ניתן היה לייחס למפלגות פרסומים עצמאיים רבים של עיתונאים, פעילים, פרשנים ואזרחים אך משום שהביעו עמדה התואמת את השקפת עולמן. בכך יש אפקט מצנן הן למפרסמים והן עבור המפלגות שכן הכרעה קיצונית שכזו תשית על מפלגות וגורמים פוליטיים אחרים חובות ואחריות ביחס לפרסומים שלא נטלו בהם חלק, והן כלל אינן מכירות.

40. הדברים מקבלים משנה תוקף ביחס לפרסומים שעיקרם מסר "גושי". ביקורת על השמאל או על גורמים המזוהים עמו עשויה, ככל שיש לה משמעות אלקטורלית, להועיל למחנה פוליטי רחב ואינה מצביעה דווקא על הליכוד. ממילא, גם מקום שבו ניתן לזהות בפרסום מגמה התומכת במחנה הימין או נגד מחנה השמאל, אין בכך כדי לקיים את יסודות סעיף 1א2 לחוק דרכי תעמולה.

41. בהקשר זה, חשוב גם לחזור ולהזכיר שוב את קביעתו הברורה של יו"ר ועדת הבחירות כב' השופט ג'ובראן בתב"כ 8/20 עניין **מפלגת העבודה (V15)** שנסקר לעיל, לפיה **"הזיקה הנדרשת בהתאם לחובת הזיהוי בסעיף 10 היא לרשימת מועמדים ספציפית, ולא כנגד השלטון הנוכחי, או למצער - בעד גוש "השמאל מרכז". ברי, כי קביעה שחובת הזיהוי חלה על צבר מפלגות מעלה מספר תהיות בנוגע לאפקטיביות הסעד (שהמפלגות העלו בפניי במהלך הדיון שקיימתי במעמד הצדדים): למשל, מדוע העתירה לא הוגשה נגד מפלגות אחרות מגוש "השמאל מרכז" לכאורה, כדוגמת מפלגת יש עתיד או הרשימה המשותפת? והרי, גם מפלגות אלה יכולות להרוויח ממצביע שמודעות הבחירות של V15 שכנעו אותו, ומחפש רשימת מועמדים מגוש "השמאל מרכז" להצביע לה."**

42. סיכומי של דבר, התשתית שעליה נשענת העתירה היא רעועה לחלוטין. זהות בית ההפקה, קשרי העבודה של היוצרים עם המשיבה 2 והשימוש לכאורה במתחם המשיבה 2, דמיון נטען ומוכחש למסרי הקמפיין של הליכוד ועצם הופעת תכנים פוליטיים בפרסומים, אינם מצביעים ובטח שאינם מוכיחים, כי מפלגת הליכוד היא זו שהזמינה, מימנה, הנחתה או הפיצה, בעצמה או עבורה, את הפרסומים נשוא העתירה. כל אלה נדחים אל מול הצהרות ברורות כי הליכוד אינו עומד מאחורי הפרסומים הנטענים.

43. בשולי פרק זה עוד יש להעיר ולציין, כי היות שהתשתית הראייתית והעובדתית שבידי העותרת אינה מספקת לביסוס הצווים המבוקשים והיא ככל הנראה מודעת לכך, ניכר כי העותרת מנסה לנפח את התשתית העובדתית הלקונית והלוקה בחסר שבבסיס העתירה, ובתוך כך כוללת בה פרסומים, אתרים ופעילויות שאינם מבססים את הזיקה הנדרשת לפרסומים הקונקרטיים שביחס אליהם מתבקש הסעד ושכלל אינם קשורים לכאורה לעתירה או לסעדים המבוקשים בה.

כך, בסעיפים 22 - 24 לעתירה מפנה העותרת לאתר "#אני_עם_ביבי" ולכתבת "הארץ" שצורפה כנספח 4 לעתירה, תוך שהיא מתארת את האתר כמאגר "נשק דיגיטלי" שנועד להפצה מיידית של סרטונים ותמונות. אלא, שלפי הכתבה שצירפה העותרת עצמה, לאחר פניית "הארץ" הוסרו מן האתר סרטונים, הוסר ממנו קישור לאתר קמפיין של הליכוד, ואף האתר "ליכודניקים" הורד מהאוויר. **אין בין הפירוט שנסקר לעיל ובין העתירה שבפנינו דבר וחצי דבר.**

ג. אין לעשות היקש מדינים אחרים

44. העתירה מסתייעת בדיני הפרסום המסחרי ובעקרונות כלליים של שקיפות שאינם בהכרח בזיקה ישירה לדיני הבחירות.

45. ככל שחוק הגנת הצרכן מובא כאנלוגיה או כהיקש ממנו מבוקש ללמוד לצורך החלת הרציונאליים שבו גם על דיני הבחירות ודרכי התעמולה, הרי שאין באנלוגיה כדי לשנות את יסודות סעיף 1א2 לחוק דרכי תעמולה או להשלים חסר עובדתי בשאלת זהות המזמין והגורם שמטעמו פורסם התוכן המדובר. טענה מכוח דין אחר שאינו נטוע בליבת דיני הבחירות - אינה יוצרת מסלול חלופי לייחוס הפרסומים לליכוד בהיעדר תשתית לכך לפי חוק דרכי תעמולה ונחזור שוב על החלטות יושבי ראש הוועדה לדורותיהם והטיעון שבפרק ב' לעיל לפיו **אין לייחס למפלגת הליכוד את הפרסום.**

46. בנוסף ולחלופין, ככל שהעתירה מבקשת צו מכוחו של חוק הגנת הצרכן כאשר הוא מהווה לכאורה עילה עצמאית למתן צו, מתעוררת שאלת סמכות יו"ר הוועדה הנכבד.

47. כידוע, סעיף 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה מסמך את יו"ר הוועדה ליתן צו למניעת ביצוע עבירה או המשכחה לפי **החיקוקים המנויים בו**. אין מדובר בסמכות כללית, סמכות טבועה, סמכות עזר או סמכות שיורית. מדובר ברשימה סגורה של חיקוקים מכוחם ניתן ליתן צווים. חוק הגנת הצרכן אינו נמנה עם אותם חיקוקים.

ראה: בג"ץ 979/15 **מפלגת ישראל ביתנו נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20** (נבו 25.2.2015) ודג"ץ 1525/15 **ח"כ ד"ר אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו** (נבו 23.8.2017), שקבע כי סמכויותיו של יו"ר ועדת הבחירות למתן צווים שיפוטיים מוגבלת באותם החיקוקים המוזכרים בסעיף בלבד וסמכותו זו היא רשימה סגורה, וכי אין בידי יו"ר ועדת הבחירות סמכויות ליתן צו ולאכוף דינים אחרים. וכן, בג"ץ 1311/20 **עו"ד שחר בן מאיר ואח' נ' הליכוד - תנועה לאומית ליברלית ואח'** (25.2.2020), שקבע כי אין בידי יו"ר ועדת הבחירות סמכות ליתן צו לפי עילות הנטועות בדיני הפרטיות. וגם, תב"כ 8/20 עניין **מפלגת העבודה (V15)**, שם קבע יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20 כב' השופט ג'ובראן כי הסמכות ליתן צווים מכוח עילות לפי דיני מימון מפלגות אינה בידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

ד. סוף דבר: דין העתירה והסעדים המבוקשים בה להידחות

48. על יסוד כל האמור, לא הונחה תשתית המאפשרת לייחס למפלגת הליכוד את הפרסומים נושא העתירה. לפיכך, מתבקש יו"ר הוועדה הנכבד לדחות את העתירה במלואה ככל שהיא מופנית כלפי המשיבה 1, מפלגת הליכוד.

49. לחלופין ולמען הזהירות בלבד, אף אם תימצא הפרה ביחס לפרסום מסוים או למשיב אחר, אין בכך כשלעצמו כדי להצדיק צו כלפי הליכוד. כל סעד שיינתן צריך להיות תחום לפרסום ולגורם שלגביהם הונחה תשתית מתאימה. אין מקום להורות לליכוד לפעול ביחס לפרסומים עתידיים שטרם זוהו, כאשר לא הוכח כי היא יזמה, הזמינה, מימנה או שלטה בפרסומים נושא העתירה.

50. מובן שגם אין מקום להפוך צו מניעה קונקרטי למנגנון פיקוח כללי על פרסומים עתידיים שטרם נוצרו ושנסיבותיהם אינן ידועות. נוסח רחב של צו צופה פני עתיד עלול, הלכה למעשה, להטיל על הליכוד אחריות לפיקוח על חשבונות ופעילות של צדדים שלישיים שאינם פועלים מטעמה ושאינן כל שליטה בהם. ואם כך הוא הדין – מדוע לעצור בליכוד ולא להטיל אחריות גורפת כזו על מפלגת ישר וכל יתר המפלגות? אם לגבי פרסום מסוים תוכח זיקה לליכוד, כזו שאינה קיימת בפרסומים נושא עתירה זו, ניתן יהיה לבחון את החובה ואת הסעד ביחס אליו; אך אין להסיק מכך חובה כללית להבטיח את סימונם או את הימנעותם מפרסום של כל עובדי המשיבה 2, אורחיה או יוצרים המשתמשים באולפניה אך בשל מתן שירותים לליכוד.

51. אותה הבחנה מתחייבת גם בין המשיבים עצמם. אחריות הליכוד אינה נגזרת אוטומטית מאחריות שטיטען כלפי המשיבה 2, אם וככל שתיקבע כזו. כל צו כלפי הליכוד צריך להישען על מעשה או פרסום שניתן לייחס באופן פרטני לליכוד לפי הדין החל ושנסקר לעיל. אחרת, ההתקשרות המסחרית עם ספק הופכת למקור לאחריות נגזרת ביחס לפעילות עצמאית של אותו ספק, עובדיו או לקוחותיו האחרים, ואשר להכרעה עקרונית מסוג זה השלכות רחב רבות, שהעתירה אינה מניחה להכרעה שכזו תשתית משפטית ועובדתית כלשהי.

52. אשר על כן, יו"ר הוועדה הנכבד מתבקש בזה לדחות את העתירה ולחייב את העותרת בהוצאות ובשכר טרחת עורך דין.

53. תגובה זו נתמכת בתצהיר תומך מטעם הליכוד.

אופק בריק, עו"ד
א.ש. שמרון, י. מלכו, פרסקי ושות'

אילון בומבד, עו"ד
משרד עו"ד אילון בומבד ושות'

תצהיר

אני הח"מ, מר גיא לוי נושא ת.ז. מס' 034049395 לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר את האמת, שאם לא כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני משמש כדובר של תנועת הליכוד תנועה לאומית ליברלית ("הליכוד").
2. אני נותן תצהירי זה בתמיכה לתשובת הליכוד בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26 בעניין תב"כ 171/26 התנועה לחופש המידע נ' הליכוד – תנועה לאומית ליברלית.
3. הנני מצהיר ומאשר כי העובדות המפורטות בסעיפים 2, 4, 5, 7, 9, ו-12 (סיפא) לתשובה מטעם הליכוד נכונות מידעתי האישית, ושאר העובדות והטיעונים נכונים לפי מיטב ידיעתי ואמנותי ועל פי ייעוץ משפטי שקיבלתי.
4. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

גיא לוי

אישור

אני הח"מ, מר' קליצברג, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 28/09/26, הופיע בפני מר גיא לוי, נושא ת.ז. מס' 034049395 המוכר לי אישית, ואחרי שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

עופר קורצברג, עו"ד
מ.ד. 94735
א"ל 54246
לואי' אלסאלאט אלסאלא

עו"ד ,